

18.7.2024

VN/31244/2023
VN/31244/2023-SM-18

Jakelussa mainitut

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi poliisilain 5 a luvun, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 7 luvun sekä sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta

Sisäministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi poliisilain, -henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain sekä sotilastiedustelusta annetun lain muuttamiseksi.

Tausta:

Sisäministeriö on asettanut 21.12.2023 hankkeen valmistelemaan ehdotukset siviilitiedustelulainsäädännön ja suojelupoliisin tiedonvaihtoa koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi. Hanke toteutetaan vaiheittain ja ensimmäisessä vaiheessa arvioidaan poliisilain 5 a luvun 5 §:n ja 44 §:n eli niin sanotun palomuurisääntelyn ja kansainvälisessä yhteistyössä henkilötietojen luovuttamista koskevan poliisin henkilötietolain 7 luvun 51 §:n sääntelyn sekä poliisilain 5 a luvun 57 §:n suojelupoliisin kansainvälistä yhteistyötä koskevan sääntelyn tarkistaminen (tiedonluovutus Natolle). Hallituksen esityksen tavoiteaikataulu on syysistuntokausi 2024.

Hankkeella on yhteys sotilastiedustelusta annetun lain päivittämiseen.

Lausuntopyynnön kohde

Hanke on valmistellut ehdotukset tarvittaviksi lainsäädäntömuutoksiksi hallituksen esityksen muotoon. Esityksessä ehdotetaan, että poliisilaissa selkeytettäisiin sääntelyä, joka koskee siviilitiedustelumenetelmän käytön aikana saadun rikosta koskevan tiedon luovuttamista rikostorjuntaan sekä siihen liittyvää henkilötietojen käsittelyä. Kyseinen sääntely on osoittautunut käytännössä tulkinnanvaraiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Suojelupoliisille sallittaisiin tiedustelumenetelmän avulla saadun suojelupoliisin tehtävien kannalta olennaisten rikosten eli maanpetosrikoksia, valtiopetosrikoksia ja terrorismirikoksia koskevan rikostiedon luovuttaminen toimivaltaiselle viranomaiselle. Lisäksi mahdollistettaisiin tiedustelumenetelmän käytön avulla saadun rikostiedon luovuttaminen aina kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi ja muuksi toimivaltaisen viranomaisen toiminnan suuntaamiseksi, kuitenkin siten, että luovutettujen tietojen käyttäminen olisi rajoitettua erityisesti huomioiden oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin turvaaminen.

Poliisilain kansainvälisessä yhteistyössä tehtävää tietojenluovutusta koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin vastaamaan voimassa olevaa poliisin henkilötietolain sääntelyä ja mahdollistettaisiin suojelupoliisille muun kuin henkilötiedon luovuttaminen myös Pohjois-Atlantin liitolle. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että suojelupoliisi voisi luovuttaa myös henkilötietoja kansainväliselle järjestölle, kuten Pohjois-Atlantin liitolle.

Sotilastiedustelusta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti rikostiedon luovuttamisen osalta.

Vastausohjeet

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia.

VAHVA-ministeriöitä pyydetään viemään lausuntonsa asianhallintajärjestelmä VAHVA:an asialle VN/31244/2023. Muiden tahojen on mahdollista antaa lausunto myös sähköpostitse lähettämällä lausunto sisäministeriön kirjaamoon (kirjaamo.sm@gov.fi). Sähköpostitse lähetetyissä lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/31244/2023.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2.9.2024.

Ruotsinkielinen materiaali lisätään lausuntopalveluun myöhemmin. Ruotsinkielisille lausunnoille lausuntoaika on vastaava aika kuin suomenkielisille siitä, kun ruotsinkielinen materiaali on saatavilla.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa neuvotteleva virkamies Noora Jokela, p. 0295 488 567 (noora.jokela@gov.fi), johtava asiantuntija Mirikka Kreus, p. 0295 488 333 (mirkka.kreus@gov.fi) ja 19.8.2024 jälkeen kansallisen turvallisuuden yksikön johtaja Petri Knape, p. 0295 488 235 (petri.knape@gov.fi).

Kansallisen turvallisuuden yksikön johtaja Petri Knape

Hallitusneuvos Johanna Hakala

Liitteet HE luonnos

Jakelu

- Ahvenanmaan maakuntahallitus
- Amnesty International, Suomi
- Eduskunnan oikeusasiamies
- Electronic Frontier Finland - Effi ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto FiCom ry
- Helsingin hovioikeus
- Helsingin käräjäoikeus
- Huoltovarmuuskeskus
- Keskusrikospoliisi
- Liikenne- ja viestintäministeriö
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
- Maa- ja metsätalousministeriö
- Oikeuskanslerinvirasto
- Oikeusministeriö
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Poliisihallitus
- Puolustusministeriö
- Pääesikunta
- Rajavartiolaitos
- Sisäministeriön poliisisosasto
- Sisäministeriön rajavartio-osasto
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Suojelupoliisi
- Suomen Asianajajaliitto
- Suomen Erillisverkot Oy
- Suomen Journalistiliitto - Finlands Journalistförbund
- Tasavallan presidentin kanslia
- Teknolohiateollisuus
- Tiedusteluvalvontavaltuutettu
- Tietosuojavaltuutettu
- Tulli
- Työ- ja elinkeinoministeriö

Ulkoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Tiedoksi Sisäministeriön johto
Sisäministeriön osastot ja erillisyksiköt

VN/31244/2023-SM-18

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: